

Урок 1: Гроші: сучасні форми та глобальний контекст

Тема: Функції грошей, електронні гроші, криптовалюти, глобальні валюти

Клас: 8

Очікувані результати: Учень поглиблює знання про гроші.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Повторити функції грошей і дізнатися про сучасні форми та їх роль у світі.
- Розвивати критичне мислення через дискусію.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для нотаток.
- Гудзики або папірці (як іграшкові гроші).

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- Прочитай: Гроші – це засіб для купівлі, оцінки вартості та накопичення. Сучасні форми: готівка, банківські картки, електронні гроші (Apple Pay), криптовалюти (біткоїн). Глобальні валюти (долар, євро) використовуються у всьому світі.
- Подумай: Чи бачив ти оплату телефоном або чув про біткоїн?

2. Основна частина (35 хвилин)

○ Крок 1: Повторення функцій грошей (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Функції:** засіб обміну (купівля), міра вартості (ціна), засіб накопичення (заощадження).
 - **Сучасні форми:** електронні гроші (онлайн-платежі), криптовалюти (децентралізовані, без банків).
 - **Глобальний контекст:** долар – для міжнародної торгівлі, біткоїн – для цифрових транзакцій.
- Запиши в зошиті: "Гроші: обмін, ціна, заощадження. Форми: картки, електронні, криптовалюта".

○ Крок 2: Дискусія "Майбутнє грошей" (15 хвилин)

- На аркуші напиши: Якими будуть гроші через 20 років? Наприклад, "Тільки цифрові гроші" або "Криптовалюта замінить долар".
- Напиши 3 плюси і 3 мінуси сучасних форм грошей: Наприклад, "Плюси: швидкість, зручність, безпека. Мінуси: хакери, залежність від інтернету, складність для літніх".

○ Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті сучасні гроші: картку, телефон, символ біткоїна (฿).
- Підпиши: "Гроші майбутнього".

3. Підсумок (5 хвилин)

- Прочитай запитання:
 - Які функції грошей ти знаєш?
 - Назви одну сучасну форму грошей і її особливість.

- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Гроші – для обміну, цін, заощаджень. Криптовалюта – цифрова, без банків".
 - о Намалюй у зошиті символ гривні (₴).
-

Урок 2: Курси валют і фінансова глобалізація

Тема: Гривня, міжнародні валюти, фактори впливу на курс валют

Клас: 8

Очікувані результати: Учень розуміє принципи обміну валют.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Дізнатися про гривню, міжнародні валюти та глобалізацію.
- Виконати практичну роботу з аналізу курсів валют.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для аналізу та гри.
- Гудзики (як іграшкові гривні).

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Гривня – валюта України, міжнародні валюти – долар (\$), євро (€), юань (¥). Курс валют залежить від економіки, торгівлі, політики. Наприклад, 1 долар = 40 грн (спрощено). Глобалізація – це торгівля між країнами.
- о Подумай: Чи бачив ти обмін валют у новинах?

2. Основна частина (35 хвилин)

- о **Крок 1: Дізнайся про валюти (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Гривня:** монети (1, 2, 5, 10 грн), банкноти (20, 50, 100, 200, 500, 1000 грн).
 - **Міжнародні валюти:** долар (США), євро (Європа), юань (Китай).
 - **Фактори курсу:** економічна стабільність, попит, глобальна торгівля.
 - Запиши в зошиті: "Валюти: гривня, долар, євро. Курс залежить від економіки".
- о **Крок 2: Практична робота "Обмінник" (15 хвилин)**
 - Візьми 20 гудзиків (гривні). Уяви, що 1 долар = 4 гудзики.
 - На аркуші напиши: Скільки доларів за 16 гудзиків? Наприклад, $16 \div 4 = 4$ долари".
 - Напиши один фактор впливу на курс: Наприклад, "Міжнародна торгівля".
- о **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**

- Намалюй у зошиті гривню (10 грн) і долар (\$). Підпиши: "Валюти світу".
3. Підсумок (5 хвилин)
- Прочитай запитання:
 - Що впливає на курс валют?
 - Як глобалізація пов'язана з валютами?
 - Напиши 3 речення: Наприклад, "Курс залежить від торгівлі. Глобалізація – це обмін валютами між країнами".
 - Намалюй у зошиті символ обмінника (наприклад, стрілки між £ і \$).
-

Урок 3: Джерела доходів: сучасні можливості

Тема: Заробітна плата, фріланс, стартапи, пасивний дохід

Клас: 8

Очікувані результати: Учень аналізує джерела доходів.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Дізнатися про сучасні джерела доходів.
- Зіграти в рольову гру "Кар'єра та доходи".
- Розвивати аналітичні навички через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри.

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)
 - Прочитай: Доходи – це гроші від роботи чи інвестицій. Сучасні джерела: зарплата (вчитель), фріланс (онлайн-дизайн), стартапи (новий додаток), пасивний дохід (депозит). Наприклад, фрілансер заробляє 300 грн за проєкт.
 - Подумай: Які професії чи бізнес ти бачив у своєму місті?
2. Основна частина (35 хвилин)
 - Крок 1: Дізнайся про доходи (10 хвилин)
 - Прочитай:
 - **Зарплата:** гроші за роботу (програміст – 600 грн).
 - **Фріланс:** онлайн-робота (дизайн – 200 грн).
 - **Пасивний дохід:** відсотки від депозитів (5% річних).
 - **Стартапи:** нові ідеї (гра – 500 грн).
 - Запиши в зошиті: "Доходи: зарплата, фріланс, пасивний дохід, стартапи".
 - Крок 2: Рольова гра "Кар'єра та доходи" (15 хвилин)
 - Уяви, що ти програміст (500 гудзиків) і друг – фрілансер (300 гудзиків).
 - На аркуші напиши: Який дохід стабільніший? Наприклад, "Зарплата стабільніша, фріланс залежить від замовлень".

- Напиши плюси одного джерела: Наприклад, "Фріланс – гнучкий графік".
 - **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті професію (програміст за ноутбуком). Підпиши: "Мої доходи".
 - 3. **Підсумок (5 хвилин)**
 - Прочитай запитання:
 - Які джерела доходів ти знаєш?
 - Яке джерело тобі цікаве?
 - Напиши 3 речення: Наприклад, "Доходи – зарплата, фріланс, стартапи. Фріланс цікавий через гнучкість".
 - Намалюй у зошиті символ доходів (наприклад, гаманець).
-

Урок 4: Сімейний бюджет: аналіз і стратегії

Тема: Структура бюджету, аналіз доходів і витрат, стратегії оптимізації

Клас: 8

Очікувані результати: Учень уміє аналізувати та оптимізувати бюджет.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Зрозуміти, як створювати та оптимізувати сімейний бюджет.
- Виконати практичну роботу зі створення бюджету.
- Розвивати аналітичні навички.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для створення бюджету.

Інструкція для самостійного навчання:

1. **Вступ (5 хвилин)**
 - Прочитай: Сімейний бюджет – це план доходів і витрат. Оптимізація – зменшення зайвих витрат, вибір потреб. Наприклад, доходи – 600 грн, витрати: їжа – 250 грн, заощадження – 150 грн.
 - Подумай: На що твоя сім'я витрачає найбільше?
2. **Основна частина (35 хвилин)**
 - **Крок 1: Дізнайся про бюджет (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Структура:** доходи (зарплата), витрати (їжа, транспорт), заощадження.
 - **Аналіз:** порівняння доходів і витрат, пошук економії.
 - **Стратегії:** знижки, уникнення імпульсивних покупок.
 - Запиши в зошиті: "Бюджет: доходи, витрати, заощадження, стратегії".
 - **Крок 2: Створення "Сімейного бюджету" (15 хвилин)**
 - На аркуші намалюй таблицю: "Доходи" і "Витрати".
 - Напиши: Доходи – 400 гудзиків. Витрати: їжа – 150 гудзиків, транспорт – 50 гудзиків, заощадження – 100 гудзиків.

- Оптимізує: Наприклад, "Менше солодощів – економлю 20 гудзиків".
Порахуй залишок: $400 - (150 + 50 + 100) = 100$ гудзиків".
 - **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті бюджет: гудзики (доходи), їжа, скарбничка. Підпиши: "Оптимізований бюджет".
 - 3. **Підсумок (5 хвилин)**
 - Прочитай запитання:
 - Як оптимізувати бюджет?
 - Чому аналіз важливий?
 - Напиши 3 речення: Наприклад, "Оптимізація – це економія на бажаннях. Аналіз допомагає бачити, куди йдуть гроші".
 - Намалюй у зошиті символ бюджету (наприклад, таблицю).
-

Урок 5: Потреби, бажання, фінансова дисципліна

Тема: Пріоритезація витрат, фінансова дисципліна

Клас: 8

Очікувані результати: Учень пріоритезує витрати та дотримується дисципліни.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Зрозуміти різницю між потребами та бажаннями.
- Зіграти в гру "Фінансові пріоритети".
- Розвивати дисципліну через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри.

Інструкція для самостійного навчання:

1. **Вступ (5 хвилин)**
 - Прочитай: Потреби – необхідне (їжа, підручники), бажання – приємне (гра, телефон). Фінансова дисципліна – купувати потреби першими, заощаджувати. Наприклад, зошит – потреба, новий гаджет – бажання.
 - Подумай: Що для тебе важливіше – підручник чи нова гра?
2. **Основна частина (35 хвилин)**
 - **Крок 1: Дізнайся про пріоритети (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Потреби:** їжа, одяг, навчання.
 - **Бажання:** гаджети, розваги.
 - **Дисципліна:** планувати, уникати спонтанних покупок.
 - Запиши в зошиті: "Пріоритети: потреби перші, дисципліна".
 - **Крок 2: Гра "Фінансові пріоритети" (15 хвилин)**
 - На аркуші напиши два стовпці: "Потреби" і "Бажання".

- Розподіли: хліб, смартфон, підручник, чипси, кросівки. Наприклад, "Потреби: хліб, підручник, кросівки. Бажання: смартфон, чипси".
 - Уяви, що маєш 150 гудзиків. Напиши, що купиш: Наприклад, "Підручник – 40 гудзиків, кросівки – 80 гудзиків".
 - **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті потребу (підручник) і бажання (смартфон). Підпиши: "Мої пріоритети".
 - 3. **Підсумок (5 хвилин)**
 - Прочитай запитання:
 - Чим потреби відрізняються від бажань?
 - Як фінансова дисципліна допомагає?
 - Напиши 3 речення: Наприклад, "Потреби – для життя, бажання – для задоволення. Дисципліна – це планування витрат".
 - Намалюй у зошиті символ дисципліни (наприклад, годинник).
-

Урок 6: Планування витрат: аналіз пропозицій

Тема: Порівняння цін, вибір вигідних пропозицій, онлайн-шопінг

Клас: 8

Очікувані результати: Учень уміє аналізувати пропозиції.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Навчитися планувати витрати та порівнювати пропозиції.
- Створити список покупок.
- Розвивати аналітичні навички через практичну роботу.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для списку покупок.

Інструкція для самостійного навчання:

1. **Вступ (5 хвилин)**
 - Прочитай: Планування витрат – це складання списку покупок і порівняння цін. Онлайн-шопінг зручний, але треба перевіряти відгуки. Наприклад, рюкзак: магазин 1 – 120 грн, магазин 2 – 100 грн.
 - Подумай: Чи порівнював ти ціни в магазинах чи онлайн?
2. **Основна частина (35 хвилин)**
 - **Крок 1: Дізнайся про планування (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Список покупок:** потреби першими, бажання – якщо залишаться гроші.
 - **Порівняння цін:** обирай дешевше, перевіряй якість.
 - **Онлайн-шопінг:** читай відгуки, шукай знижки.
 - Запиши в зошиті: "Планувати: список, порівняння, онлайн".

- **Крок 2: Створення списку покупок (15 хвилин)**
 - На аркуші напиши список: 3 потреби, 2 бажання. Наприклад, "Підручник – 40 грн, кросівки – 100 грн, їжа – 50 грн, чипси – 15 грн, гра – 60 грн".
 - Порівняй ціни: Наприклад, "Підручник: магазин 1 – 40 грн, магазин 2 – 35 грн". Познач дешевше.
 - Напиши бюджет: Наприклад, "200 гудзиків, витрачу $35 + 100 + 50 = 185$ гудзиків".
 - **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті список покупок (підручник, кросівки). Підпиши: "Мої витрати".
 - 3. **Підсумок (5 хвилин)**
 - Прочитай запитання:
 - Чому важливо порівнювати пропозиції?
 - Як онлайн-шопінг допомагає економити?
 - Напиши 3 речення: Наприклад, "Порівняння цін економить гроші. Онлайн-шопінг зручний через відгуки".
 - Намалюй у зошиті символ списку (наприклад, кошик).
-

Урок 7: Маркетинг: як уникнути маніпуляцій

Тема: Вплив маркетингу, аналіз знижок, акцій, психологічні прийоми

Клас: 8

Очікувані результати: Учень розпізнає маркетингові маніпуляції.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Дізнатися про маркетингові прийоми та знижки.
- Зіграти в гру "Розумний шопінг".
- Розвивати критичне мислення через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри.

Інструкція для самостійного навчання:

1. **Вступ (5 хвилин)**
 - Прочитай: Маркетинг переконує купувати через знижки, акції ("2 за ціною 1") і психологічні прийоми ("Тільки сьогодні!"). Наприклад, реклама телефону: "Стань сучасним!".
 - Подумай: Яку рекламу зі знижками ти бачив?
2. **Основна частина (35 хвилин)**
 - **Крок 1: Дізнайся про маркетинг (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Знижки:** зменшення ціни (рюкзак: 100 грн → 80 грн).

- **Акції:** вигідні пропозиції (2 книги за 120 грн).
 - **Психологічні прийоми:** терміновість ("Тільки зараз!"), емоції ("Ти особливий!").
 - Запиши в зошиті: "Маркетинг: знижки, акції, психологічні хитрощі".
 - **Крок 2: Гра "Розумний шопінг" (15 хвилин)**
 - На аркуші напиши товари: підручник – 40 грн (знижка 10%), чипси – 15 грн (акція: 2 за 25 грн).
 - Уяви, що маєш 60 гудзиків. Напиши, що купиш і чому: Наприклад, "Підручник за 36 гудзиків – потреба, чипси – зайве".
 - Напиши маркетинговий прийом: Наприклад, "Акція змушує купити більше".
 - **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті товар зі знижкою (підручник) і рекламу (чипси). Підпиши: "Розумний шопінг".
 - 3. **Підсумок (5 хвилин)**
 - Прочитай запитання:
 - Як маркетинг впливає на покупки?
 - Як уникнути маніпуляцій?
 - Напиши 3 речення: Наприклад, "Маркетинг створює бажання купувати. Уникати – перевіряти потреби".
 - Намалюй у зошиті символ знижки (наприклад, цінник зі стрілкою вниз).
-

Урок 8: Гра "Супермаркет із маркетингом"

Тема: Купівля-продаж із врахуванням маркетингових стратегій

Клас: 8

Очікувані результати: Учень застосовує знання про маркетинг.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Практикувати покупки з урахуванням маркетингу.
- Зіграти в рольову гру "Покупець і продавець".
- Розвивати аналітичні навички через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри, гудзики (як гроші).

Інструкція для самостійного навчання:

1. **Вступ (5 хвилин)**
 - Прочитай: У супермаркеті продавці пропонують знижки, а покупці вибирають вигідно. Наприклад, книга: 50 грн, знижка 20% = 40 грн, акція "2 за 70 грн".
 - Подумай: Чи купував ти щось зі знижкою?
2. **Основна частина (35 хвилин)**
 - **Крок 1: Дізнайся про супермаркет (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Покупець:** перевіряє ціни, акції, потреби.

- **Продавець:** рекламує, пропонує знижки.
 - **Маркетинг:** акції, терміновість ("Тільки сьогодні!").
 - Запиши в зошиті: "Супермаркет: вибирати вигідно, перевіряти маркетинг".
 - **Крок 2: Гра "Покупець і продавець" (15 хвилин)**
 - На аркуші напиши товари: хліб – 15 грн, книга – 50 грн (знижка 20%).
 - Візьми 80 гудзиків. Напиши, що купиш: Наприклад, "Книга за 40 гудзиків, хліб за 15 гудзиків". Порахуй залишок: $80 - (40 + 15) = 25$ гудзиків".
 - Напиши маркетинговий прийом: Наприклад, "Знижка змушує купити швидше".
 - **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті супермаркет із покупцем і акцією. Підпиши: "Акція – 20%".
- 3. Підсумок (5 хвилин)**
- Прочитай запитання:
 - Як маркетинг впливає на покупки в супермаркеті?
 - Як бути розумним покупцем?
 - Напиши 3 речення: Наприклад, "Маркетинг заохочує купувати. Розумний покупець перевіряє потреби".
 - Намалюй у зошиті символ супермаркету (наприклад, кошик).
-

Урок 9: Заощадження: інструменти та стратегії

Тема: Поглиблення знань про заощадження, депозити, фінансові інструменти

Клас: 8

Очікувані результати: Учень знає інструменти заощадження.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Дізнатися про стратегії та інструменти заощадження.
- Зіграти в гру "Скарбничка майбутнього".
- Розвивати планування через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри, гудзики (як гроші).

Інструкція для самостійного навчання:

1. **Вступ (5 хвилин)**
 - Прочитай: Заощадження – це відкладання грошей на ціль (телефон).
Інструменти: скарбничка, депозит (гроші в банку з відсотками). Наприклад, 200 грн на депозиті, 5% річних = 10 грн прибутку.
 - Подумай: На що ти хотів би накопичити?
2. **Основна частина (35 хвилин)**

- о **Крок 1: Дізнайся про заощадження (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Стратегії:** відкладати 20% доходів, економити на бажаннях.
 - **Інструменти:** скарбничка, депозит, облігації (прості інвестиції).
 - Наприклад, відкладаєш 30 грн щотижня на рюкзак за 150 грн.
 - Запиши в зошиті: "Заощадження: відкладати, депозит, економія".
 - о **Крок 2: Гра "Скарбничка майбутнього" (15 хвилин)**
 - Уяви, що хочеш телефон за 300 гудзиків.
 - На аркуші напиши: Скільки відкладеш щотижня? Наприклад, "50 гудзиків, за 6 тижнів – 300 гудзиків".
 - Напиши одну стратегію: Наприклад, "Менше витратити на чипси".
 - о **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті скарбничку з телефоном. Підпиши: "Мої заощадження".
3. **Підсумок (5 хвилин)**
- о Прочитай запитання:
 - Які інструменти заощадження ти знаєш?
 - Як економити для заощаджень?
 - о Напиши 3 речення: Наприклад, "Інструменти – скарбничка, депозит. Економити – уникати бажань".
 - о Намалюй у зошиті символ заощаджень (наприклад, скарбничку).
-

Урок 10: План заощаджень: довгострокові цілі

Тема: Створення детального плану заощаджень із чіткими цілями

Клас: 8

Очікувані результати: Учень уміє створювати план заощаджень.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Створити план заощаджень на довгострокову ціль.
- Розвивати планування через практичну роботу.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для плану.

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Довгострокові цілі – це покупки через 6+ місяців (ноутбук). План заощаджень: визнач ціль, суму, час, джерела економії. Наприклад, ноутбук за 600 грн – відкладай 50 грн щотижня.
- о Подумай: Яку велику річ ти хочеш купити?

2. Основна частина (35 хвилин)

- о **Крок 1: Дізнайся про план заощаджень (10 хвилин)**

- Прочитай:
 - **План:** ціль (ноутбук), сума (600 грн), час (12 тижнів).
 - **Стратегії:** відкладати 20% доходів, економити на бажаннях, шукати знижки.
 - Запиши в зошиті: "План заощаджень: ціль, сума, час, економія".
 - **Крок 2: Створення плану (15 хвилин)**
 - На аркуші напиши:
 - Ціль: "Ноутбук – 500 грн".
 - План: "Відкладати 50 грн щотижня, 10 тижнів".
 - Економія: "Менше витратити на ігри – 10 грн щотижня".
 - Порахуй: Наприклад, $50 \times 10 = 500$ грн".
 - **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті свою ціль (ноутбук) і скарбничку. Підпиши: "Мій план заощаджень".
3. Підсумок (5 хвилин)
- Прочитай запитання:
 - Що таке довгострокова ціль?
 - Як скласти план заощаджень?
 - Напиши 3 речення: Наприклад, "Ціль – покупка через місяці. Планувати – відкладати щотижня і економити".
 - Намалюй у зошиті символ плану (наприклад, календар).
-

Урок 11: Банки: сучасні фінансові продукти

Тема: Депозити, кредити, картки, онлайн-банкінг, фінтех

Клас: 8

Очікувані результати: Учень розуміє сучасні банківські продукти.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Дізнатися про банківські продукти та фінтех.
- Зіграти в гру "Банк".
- Розвивати розуміння через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри, гудзики (як гроші).

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)
 - Прочитай: Банки пропонують депозити (гроші з відсотками), кредити (позики), картки, онлайн-банкінг (додатки), фінтех (нові технології, як мобільні платежі). Наприклад, депозит 300 грн, 5% річних = 15 грн прибутку.
 - Подумай: Чи бачив ти банківський додаток на телефоні?
2. Основна частина (35 хвилин)
 - **Крок 1: Дізнайся про банки (10 хвилин)**
 - Прочитай:

- **Депозит:** гроші в банку з відсотками.
- **Кредит:** позика з відсотками.
- **Картки:** оплата без готівки.
- **Онлайн-банкінг і фінтех:** додатки для платежів, інвестицій.
- Запиши в зошиті: "Банки: депозит, кредит, картки, фінтех".
- **Крок 2: Гра "Банк" (15 хвилин)**
 - Візьми 40 гудзиків. Уяви, що кладеш 30 гудзиків на депозит (5%).
 - На аркуші напиши: Скільки отримаєш через рік? Наприклад, $30 \times 0,05 = 1,5$ гудзика, разом 31,5 гудзика".
 - Напиши одну перевагу фінтеху: Наприклад, "Зручні платежі телефоном".
- **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті банк (будівлю, картку, телефон із додатком).
 - Підпиши: "Сучасний банк".
- 3. **Підсумок (5 хвилин)**
 - Прочитай запитання:
 - Які продукти пропонують банки?
 - Що таке фінтех?
 - Напиши 3 речення: Наприклад, "Банки дають депозити, кредити, картки. Фінтех – це додатки для грошей".
 - Намалюй у зошиті символ банку (наприклад, сейф).

Урок 12: Кредити: аналіз ризиків і вигод

Тема: Механізм кредитів, відсоткові ставки, кредитна історія, ризики

Клас: 8

Очікувані результати: Учень аналізує кредити та їх ризики.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Зрозуміти, як працюють кредити та їхні ризики.
- Проаналізувати приклад кредиту.
- Розвивати відповідальність через аналіз.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для аналізу.

Інструкція для самостійного навчання:

1. **Вступ (5 хвилин)**
 - Прочитай: Кредит – це позика від банку, яку повертаєш із відсотками. Кредитна історія – записи про твої позики. Наприклад, взяв 200 грн, 10% річних, повертаєш 220 грн. Ризики – штрафи за несплату.
 - Подумай: Чи чув ти про кредити в новинах?
2. **Основна частина (35 хвилин)**
 - **Крок 1: Дізнайся про кредити (10 хвилин)**
 - Прочитай:

- **Механізм:** береш гроші, повертаєш більше через відсотки.
 - **Відсотки:** плата за кредит (10% = 10 грн із 100 грн).
 - **Кредитна історія:** впливає на нові кредити.
 - **Ризики:** штрафи, борги, погана історія.
 - Запиши в зошиті: "Кредит: позика, відсотки, ризики, історія".
 - **Крок 2: Аналіз прикладу кредиту (15 хвилин)**
 - На аркуші напиши: Взяв кредит 100 гудзиків, 10% річних.
 - Порахуй: Скільки повернути через рік? Наприклад, $100 \times 0,1 = 10$, разом 110 гудзиків".
 - Напиши 2 ризики: Наприклад, "Не поверну вчасно – штрафи, погана кредитна історія".
 - **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті кредит (гроші, банк). Підпиши: "Кредит – повертай більше".
3. **Підсумок (5 хвилин)**
- Прочитай запитання:
 - Що таке кредитна історія?
 - Які ризики кредиту?
 - Напиши 3 речення: Наприклад, "Кредитна історія – записи про позики. Ризики – штрафи, борги".
 - Намалюй у зошиті символ кредиту (наприклад, %).

Урок 13: Реклама: аналіз маніпулятивних технік

Тема: Вплив реклами, психологічні техніки, критичне мислення

Клас: 8

Очікувані результати: Учень аналізує рекламні маніпуляції.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Дізнатися, як реклама маніпулює покупцями.
- Зіграти в гру "Критичний покупець".
- Розвивати критичне мислення через аналіз.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри.

Інструкція для самостійного навчання:

1. **Вступ (5 хвилин)**
 - Прочитай: Реклама переконує купувати через емоції, терміновість ("Тільки сьогодні!"), авторитет ("Рекомендують зірки!"). Критичне мислення допомагає перевіряти, чи потрібен товар. Наприклад, реклама: "Новий телефон – стань кращим!".
 - Подумай: Яку рекламу ти бачив нещодавно?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Дізнайся про рекламу (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Маніпуляції:** терміновість ("Останній шанс!"), емоції ("Ти особливий!"), соціальний тиск ("Усі купують!").
 - **Критичне мислення:** перевіряти потреби, порівнювати ціни, ігнорувати емоції.
- Запиши в зошиті: "Реклама: маніпуляції, перевіряти потреби".

о Крок 2: Гра "Критичний покупець" (15 хвилин)

- На аркуші напиши товари: телефон – 400 грн ("Будь сучасним!"), підручник – 40 грн ("Для успіху!").
- Напиши, що купиш і чому: Наприклад, "Підручник – потреба, телефон – маніпуляція".
- Напиши одну техніку реклами: Наприклад, "Емоції – "Будь сучасним!"".

о Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті рекламу (телефон) і напиши, чому не купиш. Наприклад, "Телефон – дорого, не потрібно".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Які техніки реклами ти знаєш?
 - Як бути критичним покупцем?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Реклама використовує терміновість і емоції. Критичний покупець перевіряє потреби".
- о Намалюй у зошиті символ критичного мислення (наприклад, знак питання).

Урок 14: Економія ресурсів: фінанси та екологія

Тема: Економія ресурсів, зв'язок із екологією, сталий розвиток

Клас: 8

Очікувані результати: Учень пропонує способи економії.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Зрозуміти зв'язок між економією ресурсів, фінансами та екологією.
- Створити плакат "Екофінанси".
- Розвивати екологічну свідомість через творчу роботу.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для плакату.

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Економія ресурсів (води, електрики) зменшує витрати і береже природу. Сталий розвиток – це баланс між фінансами і екологією. Наприклад, вимкнення світла економить 20 грн на місяць і зменшує викиди.
- о Подумай: Як ти можеш економити вдома?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Дізнайся про економію (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Економія:** закривати кран, вимикати світло, сортувати сміття.
 - **Фінанси:** менші рахунки за воду, електрику.
 - **Екологія:** менше відходів, чисте повітря.
- Запиши в зошиті: "Екофінанси: економія ресурсів, фінанси, сталий розвиток".

о Крок 2: Створення плакату "Екофінанси" (15 хвилин)

- На аркуші намалюй будинок. Напиши 4 способи економії: Наприклад, "Вимикаю світло – 10 грн, закриваю кран – 5 грн, сортую сміття – 5 грн, використовую багаторазову пляшку – 3 грн".
- Напиши, як це допомагає природі: Наприклад, "Менше сміття, чиста вода".

о Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті будинок із вимкненою лампою і сортувальним смітником. Підпиши: "Екофінанси вдома".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Як економія ресурсів допомагає фінансам і природі?
 - Які 2 способи економії ти можеш використовувати?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Економія зменшує рахунки і береже природу. Я вимикаю світло і сортую сміття".
- о Намалюй у зошиті символ екології (наприклад, дерево).

Урок 15: Гра "Сімейний бюджет: оптимізація"

Тема: Аналіз і оптимізація сімейного бюджету

Клас: 8

Очікувані результати: Учень застосовує знання про бюджет.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Практикувати аналіз і оптимізацію сімейного бюджету.
- Зіграти в рольову гру "Сімейний бюджет".
- Розвивати аналітичні навички через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри, гудзики (як іграшкові гроші).

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Сімейний бюджет – це план доходів і витрат. Оптимізація – зменшення витрат на бажання, вибір дешевших альтернатив. Наприклад, доходи – 500 грн, витрати: їжа – 200 грн, заощадження – 100 грн.
 - о Подумай: На що твоя сім'я витрачає найбільше?
 - 2. **Основна частина (35 хвилин)**
 - о **Крок 1: Дізнайся про оптимізацію (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Аналіз:** перевірити, куди йдуть гроші (їжа, розваги).
 - **Оптимізація:** купувати зі знижками, економити на бажаннях.
 - Наприклад, замість чипсів за 20 грн – хліб за 10 грн.
 - Запиши в зошиті: "Бюджет: аналіз, оптимізація, економія".
 - о **Крок 2: Гра "Сімейний бюджет" (15 хвилин)**
 - На аркуші напиши бюджет: Доходи – 300 гудзиків. Витрати: їжа – 100 гудзиків, одяг – 80 гудзиків, розваги – 50 гудзиків.
 - Оптимізуй: Наприклад, "Розваги – 30 гудзиків, заощадження +20 гудзиків".
 - Порахуй залишок: Наприклад, $300 - (100 + 80 + 30) = 90$ гудзиків".
 - о **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті бюджет: гудзики (доходи), їжа, скарбничка. Підпиши: "Оптимізований бюджет".
 - 3. **Підсумок (5 хвилин)**
 - о Прочитай запитання:
 - Як оптимізувати сімейний бюджет?
 - Чому це важливо?
 - о Напиши 3 речення: Наприклад, "Оптимізація – економія на бажаннях. Це допомагає заощаджувати".
 - о Намалюй у зошиті символ бюджету (наприклад, калькулятор).
-

Урок 16: Благодійність: фінансовий і соціальний вплив

Тема: Роль благодійності, приклади соціальних проєктів, краудфандинг

Клас: 8

Очікувані результати: Учень розуміє цінність благодійності.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Дізнатися про благодійність і краудфандинг.
- Створити "План благодійності" через казку.
- Розвивати соціальну відповідальність через творчу роботу.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для плану.

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Благодійність – це допомога грошима, речами чи часом. Краудфандинг – збір коштів онлайн для проєктів. Наприклад, 50 грн на притулок для тварин або збір на шкільну бібліотеку.
- о Подумай: Чи робив ти щось корисне для інших?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Дізнайся про благодійність (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Фінансовий вплив:** пожертви підтримують проєкти (лікарні, школи).
 - **Соціальний вплив:** допомагають людям, тваринам, природі.
 - **Краудфандинг:** онлайн-платформи для збору грошей (на книги, обладнання).
- Запиши в зошиті: "Благодійність: фінанси, соціальний вплив, краудфандинг".

о Крок 2: Казка про благодійність (15 хвилин)

- Прочитай: "Лисичка збрала 10 монет для пташок, щоб купити їм гнізда. Усі раділи!".
- На аркуші напиши: Чому Лисичка допомогла? Що отримала? Наприклад: "Допомогла, бо пташки мерзли. Радість і подяку".

о Крок 3: Створення "Плану благодійності" (10 хвилин)

- На аркуші напиши 4 ідеї благодійності: Наприклад, "Пожертвувати 20 грн на притулок, зібрати книги, організувати краудфандинг для парку, прибрати вулицю".
- Намалюй одну ідею (наприклад, книги).

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Чому благодійність важлива?
 - Як краудфандинг допомагає?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Благодійність допомагає суспільству. Краудфандинг – це збір грошей онлайн".
- о Намалюй у зошиті символ благодійності (наприклад, серце).

Урок 17: Фінанси та математика: складні відсотки

Тема: Обчислення складних відсотків, аналіз графіків, пропорції

Клас: 8

Очікувані результати: Учень застосовує математику у фінансах.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Навчитися обчислювати складні відсотки та пропорції.
- Розв'язати фінансові задачі.
- Розвивати математичні навички через практику.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для задач.

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Складні відсотки – це коли відсотки додаються до суми, і наступного року нараховуються на більшу суму. Наприклад, 100 грн, 5% річних, 2 роки: $100 \times 1,05 = 105$ грн, $105 \times 1,05 = 110,25$ грн.
- о Подумай: Чи чув ти про відсотки в банку?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Дізнайся про складні відсотки (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Складні відсотки:** відсотки на суму + попередні відсотки.
 - **Пропорції:** порівняння частин (30 грн із 150 грн = 1/5).
 - Наприклад, депозит 200 грн, 10% річних, 2 роки: $200 \times 1,1 = 220$ грн, $220 \times 1,1 = 242$ грн.
- Запиши в зошиті: "Складні відсотки: додаються до суми. Пропорції: порівняння".

о Крок 2: Розв'язання задач (15 хвилин)

- На аркуші розв'яжи:
 - Задача 1: Депозит 200 грн, 6% річних, 2 роки. Скільки отримаєш?
 - Задача 2: Їжа – 90 грн із бюджету 300 грн. Яка частка?
 - Відповіді: Наприклад, " $200 \times 1,06 = 212$, $212 \times 1,06 = 224,72$ грн; $90 \div 300 = 0,3$ (30%)".

о Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті графік: вісь – роки (1, 2), значення – сума (212, 224,72 грн). Підпиши: "Складні відсотки".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Чим складні відсотки відрізняються від простих?
 - Як пропорції допомагають у фінансах?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Складні відсотки ростуть швидше. Пропорції показують частку витрат".
- о Намалюй у зошиті символ відсотків (%).

Урок 18: Гра "Фінансовий калькулятор"

Тема: Обчислення відсотків, решти, бюджетів

Клас: 8

Очікувані результати: Учень уміє виконувати фінансові розрахунки.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Практикувати фінансові розрахунки.
- Зіграти в рольову гру "Касир-експерт".
- Розвивати математичні навички через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри, гудзики (як іграшкові гроші).

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Касир рахує знижки, решту, бюджет. Наприклад, товар 60 грн, знижка 15%, дали 70 грн: ціна 51 грн, решта $70 - 51 = 19$ грн.
- о Подумай: Чи бачив ти, як касир видає решту?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Дізнайся про розрахунки (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Знижка:** зменшення ціни (15% від 60 грн = 9 грн).
 - **Решта:** повернення грошей (дали – ціна).
 - **Бюджет:** план витрат (їжа, заощадження).
- Запиши в зошиті: "Розрахунки: знижки, решта, бюджет".

о Крок 2: Гра "Касир-експерт" (15 хвилин)

- На аркуші напиши товари: хліб – 20 грн, книга – 50 грн (знижка 20%).
- Візьми 80 гудзиків. Порахуй: Наприклад, "Хліб 20 + книга (50 – 10) = 60 гудзиків. Решта: $80 - 60 = 20$ гудзиків".

о Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті касира з товарами. Підпиши: "Решта – 20 гудзиків".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Як порахувати знижку і решту?
 - Що робить касир?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Знижка – відняти відсотки, решта – відняти ціну. Касир швидко рахує".
- о Намалюй у зошиті символ касира (наприклад, касу).

Урок 19: Борги: управління та уникнення

Тема: Поняття боргу, стратегії управління, уникнення боргових пасток

Клас: 8

Очікувані результати: Учень розуміє, як управляти боргами.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Зрозуміти, як управляти боргами та уникати пасток.
- Проаналізувати приклад боргу.
- Розвивати відповідальність через аналіз.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для аналізу.

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Борг – це позика, яку повертаєш із відсотками. Наприклад, взяв 200 грн, повертаєш 220 грн. Управління – повертати вчасно, уникати – заощаджувати.
- о Подумай: Чи брав ти щось у борг у друга?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Дізнайся про борги (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Борг:** брати і повертати з відсотками.
 - **Управління:** планувати повернення, брати лише необхідне.
 - **Пастки:** багато кредитів, невчасне повернення.
- Запиши в зошиті: "Борги: повертати вчасно, уникати пасток".

о Крок 2: Аналіз прикладу боргу (15 хвилин)

- На аркуші напиши: Взяв борг 100 гудзиків, 8% річних.
- Порахуй: Скільки повернути через рік? Наприклад, $100 \times 0,08 = 8$, разом 108 гудзиків".
- Напиши, як уникнути боргу: Наприклад, "Відкладати 20 гудзиків щотижня".

о Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті борг (гроші, рука). Підпиши: "Уникаю боргів".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Що таке боргова пастка?
 - Як управляти боргами?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Пастка – багато боргів. Управляти – повертати вчасно".
- о Намалюй у зошиті символ боргу (наприклад, гаманець зі стрілкою).

Урок 20: Планування великих покупок

Тема: Порівняння кредитів, заощаджень і лізингу для великих покупок

Клас: 8

Очікувані результати: Учень уміє планувати великі витрати.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Порівняти кредити, заощадження та лізинг для великих покупок.
- Створити план покупки.
- Розвивати планування через практичну роботу.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для плану.

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Великі покупки (ноутбук, велосипед) можна оплатити заощадженнями, кредитом або лізингом (оренда з викупом). Заощадження – безпечніше, кредит – швидше, але з відсотками, лізинг – платиш поступово. Наприклад, ноутбук за 500 грн: заощадження – 10 тижнів по 50 грн, кредит – 550 грн.
 - о Подумай: Що б ти купив – ноутбук чи велосипед?
 - 2. **Основна частина (35 хвилин)**
 - о **Крок 1: Дізнайся про планування (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Заощадження**: відкладати частину грошей.
 - **Кредит**: позика з відсотками.
 - **Лізинг**: оренда з викупом (платиш щомісяця).
 - Запиши в зошиті: "Планування: заощадження, кредит, лізинг".
 - о **Крок 2: Створення плану покупки (15 хвилин)**
 - На аркуші напиши:
 - Річ: "Велосипед – 400 грн".
 - План: "Відкладати 40 грн щотижня, 10 тижнів".
 - Порівняння: "Кредит – 440 грн, лізинг – 450 грн, заощадження – 400 грн".
 - Вибери: Наприклад, "Заощадження – дешевше".
 - о **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті велосипед і скарбничку. Підпиши: "Мій план покупки".
 - 3. **Підсумок (5 хвилин)**
 - о Прочитай запитання:
 - Що краще: кредит, лізинг чи заощадження?
 - Як планувати покупку?
 - о Напиши 3 речення: Наприклад, "Заощадження дешевше. Планувати – відкладати щотижня".
 - о Намалюй у зошиті символ покупки (наприклад, велосипед).
-

Урок 21: Гра "Фінансова мета"

Тема: Заощадження на ціль, аналіз стратегій

Клас: 8

Очікувані результати: Учень застосовує знання про заощадження.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Практикувати заощадження на фінансову ціль.
- Зіграти в рольову гру "Моя фінансова мета".
- Розвивати планування через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри, гудзики (як іграшкові гроші).

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Фінансова ціль – це те, на що відкладаєш гроші (ноутбук). Наприклад, ноутбук за 600 грн – відкладай 50 грн щотижня. Стратегії: економити на бажаннях, шукати знижки.
- о Подумай: Яка твоя фінансова ціль?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Дізнайся про заощадження (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Ціль:** конкретна річ (ноутбук за 600 грн).
 - **Стратегії:** відкладати 20% доходів, економити на розвагах.
 - Наприклад, 600 грн – 50 грн щотижня, 12 тижнів.
- Запиши в зошиті: "Заощадження: ціль, стратегії, відкладати".

о Крок 2: Гра "Моя фінансова мета" (15 хвилин)

- Уяви, що хочеш ноутбук за 500 гудзиків.
- На аркуші напиши: Скільки тижнів відкладати по 50 гудзиків? Наприклад, $500 \div 50 = 10$ тижнів.
- Напиши одну стратегію: Наприклад, "Менше витратити на ігри".

о Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті свою мету (ноутбук) і скарбничку. Підпиши: "Моя фінансова мета".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Як досягти фінансової мети?
 - Які стратегії допомагають?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Відкладати частину грошей. Економія на бажаннях допомагає".
- о Намалюй у зошиті символ мети (наприклад, зірку).

Урок 22: Податки: структура та їх роль

Тема: Види податків, їх використання, податкова відповідальність

Клас: 8

Очікувані результати: Учень знає, як працюють податки.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Дізнатися про податки та їх значення.
- Зіграти в гру "Державний бюджет".
- Розвивати громадянську свідомість через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри, гудзики (як іграшкові гроші).

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Податки – це гроші, які люди платять державі на школи, лікарні, дороги. Наприклад, із зарплати 400 грн платять 15% (60 грн) податків. Відповідальність – платити вчасно.
 - о Подумай: На що витрачають податки в твоєму місті?
 - 2. **Основна частина (35 хвилин)**
 - о **Крок 1: Дізнайся про податки (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Види податків:** ПДФО (зарплата), ПДВ (покупки).
 - **Використання:** підтримка освіти, медицини, інфраструктури.
 - **Відповідальність:** платити чесно, уникати штрафів.
 - Запиши в зошиті: "Податки: ПДФО, ПДВ, для суспільства".
 - о **Крок 2: Гра "Державний бюджет" (15 хвилин)**
 - Візьми 60 гудзиків (заробіток).
 - На аркуші напиши: Віддай 15% (9 гудзиків) на податки (школа, лікарня). Скільки залишилось? Наприклад, $60 - 9 = 51$ гудзик".
 - Напиши, куди йдуть податки: Наприклад, "На ремонт доріг".
 - о **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті школу чи дорогу. Підпиши: "Податки для суспільства".
 - 3. **Підсумок (5 хвилин)**
 - о Прочитай запитання:
 - На що витрачають податки?
 - Чому важлива податкова відповідальність?
 - о Напиши 3 речення: Наприклад, "Податки йдуть на школи і дороги. Відповідальність – платити чесно".
 - о Намалюй у зошиті символ податків (наприклад, будівлю).
-

Урок 23: Економія в сім'ї: аналіз витрат

Тема: Аналіз сімейних витрат, стратегії економії, фінансові звички

Клас: 8

Очікувані результати: Учень пропонує стратегії економії.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Дізнатися, як економити в сім'ї.
- Створити список "Економія вдома".
- Розвивати аналітичні навички через аналіз.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для списку.

Інструкція для самостійного навчання:

1. **Вступ (5 хвилин)**

- о Прочитай: Економія в сім'ї – це зменшення витрат на воду, електрику, покупки. Наприклад, купувати зі знижками економить 50 грн на місяць. Фінансові звички – вимикати світло, планувати витрати.
 - о Подумай: Як твоя сім'я економить?
 - 2. **Основна частина (35 хвилин)**
 - о **Крок 1: Дізнайся про економію (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Аналіз витрат:** перевіряти, на що йдуть гроші (їжа, розваги).
 - **Стратегії:** вимикати світло, купувати зі знижками, сортувати сміття.
 - **Звички:** планувати, уникати спонтанних покупок.
 - Запиши в зошиті: "Економія: аналіз, стратегії, звички".
 - о **Крок 2: Створення списку "Економія вдома" (15 хвилин)**
 - На аркуші напиши 5 стратегій економії: Наприклад, "Вимикати світло, закривати кран, купувати зі знижками, сортувати сміття, планувати покупки".
 - Напиши, скільки можна заощадити: Наприклад, "Вимикати світло – 10 грн/місяць".
 - о **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті економію (вимкнену лампу, закритий кран). Підпиши: "Економія вдома".
 - 3. **Підсумок (5 хвилин)**
 - о Прочитай запитання:
 - Як економити в сім'ї?
 - Які фінансові звички корисні?
 - о Напиши 3 речення: Наприклад, "Економити – вимикати світло, планувати. Звички – уникати спонтанних покупок".
 - о Намалюй у зошиті символ економії (наприклад, лампу).
-

Урок 24: Гра "Екофінансовий дім"

Тема: Економія ресурсів у домі

Клас: 8

Очікувані результати: Учень застосовує знання про економію.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Практикувати економію ресурсів у домі.
- Зіграти в рольову гру "Екофінансовий дім".
- Розвивати екологічну та фінансову свідомість через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри, гудзики (як іграшкові гроші).

Інструкція для самостійного навчання:

1. **Вступ (5 хвилин)**

- о Прочитай: Економія ресурсів (води, електрики) зменшує витрати і береже природу. Наприклад, коротший душ економить 15 грн на місяць, сортування сміття зменшує відходи.
 - о Подумай: Як ти можеш економити вдома?
 - 2. **Основна частина (35 хвилин)**
 - о **Крок 1: Дізнайся про економію (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Економія:** закривати кран, вимикати світло, використовувати багаторазові речі.
 - **Фінанси:** менші рахунки за воду, електрику.
 - **Екологія:** менше сміття, чистіша планета.
 - Запиши в зошиті: "Екофінанси: економити ресурси, берегти природу".
 - о **Крок 2: Гра "Екофінансовий дім" (15 хвилин)**
 - На аркуші намалюй будинок. Напиши 4 способи економії: Наприклад, "Вимикаю світло – 6 гудзиків, закриваю кран – 4 гудзики, сортую сміття – 3 гудзики, використовую багаторазову пляшку – 2 гудзики".
 - Порахуй загальну економію: Наприклад, $6 + 4 + 3 + 2 = 15$ гудзиків".
 - о **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті будинок із вимкненою лампою і смітником для сортування. Підпиши: "Мій екофінансовий дім".
 - 3. **Підсумок (5 хвилин)**
 - о Прочитай запитання:
 - Як економія ресурсів допомагає фінансам і природі?
 - Які 2 способи економії ти можеш використовувати?
 - о Напиши 3 речення: Наприклад, "Економія зменшує рахунки і сміття. Я вимикаю світло і сортую сміття".
 - о Намалюй у зошиті символ економії (наприклад, краплю води).
-

Урок 25: Підприємництво: створення бізнес-ідей

Тема: Основи підприємництва, бізнес-ідеї, аналіз ризиків

Клас: 8

Очікувані результати: Учень розуміє принципи підприємництва.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Дізнатися про бізнес-ідеї та їхні ризики.
- Зіграти в гру "Мій бізнес".
- Розвивати творчість через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри.

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Підприємництво – це створення бізнесу для продажу товарів чи послуг. Бізнес-ідея – що продавати, кому, за скільки. Ризики – втрата грошей, якщо клієнтів мало. Наприклад, продаж браслетів за 15 грн, ризик – конкуренція.
- о Подумай: Який бізнес ти бачив у своєму місті?

2. Основна частина (35 хвилин)

- о **Крок 1: Дізнайся про підприємництво (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Бізнес-ідея:** товари (листівки), послуги (уроки малювання).
 - **Ризики:** мало клієнтів, витрати на матеріали, конкуренція.
 - Наприклад, бізнес – браслети, ризик – витрати на нитки.
 - Запиши в зошиті: "Підприємництво: ідея, товари, ризики".
- о **Крок 2: Гра "Мій бізнес" (15 хвилин)**
 - На аркуші напиши свою бізнес-ідею: Наприклад, "Продаю браслети за 10 гудзиків друзям".
 - Напиши ризик: Наприклад, "Мало покупців".
 - Напиши, як зменшити ризик: Наприклад, "Реклама в школі".
- о **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті свій бізнес (браслети, прилавок). Підпиши: "Мій бізнес".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Що таке бізнес-ідея?
 - Які ризики бізнесу?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Бізнес-ідея – продаж товарів. Ризик – мало клієнтів".
- о Намалюй у зошиті символ бізнесу (наприклад, магазин).

Урок 26: Фінансові цілі: стратегії досягнення

Тема: Постановка коротко- та довгострокових цілей, їх аналіз

Клас: 8

Очікувані результати: Учень уміє ставити фінансові цілі.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Дізнатися, як ставити та досягати фінансові цілі.
- Створити "Дерево цілей".
- Розвивати планування через практичну роботу.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для "Дерева цілей".

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Фінансові цілі – це те, на що накопичуєш (телефон, подорож). Короткострокові – до 6 місяців, довгострокові – від року. Наприклад, телефон за 500 грн – відкладай 50 грн щотижня.
- о Подумай: Яку річ ти хочеш купити?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Дізнайся про цілі (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Короткострокові:** книга, рюкзак (до 200 грн).
 - **Довгострокові:** телефон, подорож (500+ грн).
 - **Стратегії:** відкладати 20% доходів, економити на бажаннях.
- Запиши в зошиті: "Цілі: короткострокові, довгострокові, стратегії".

о Крок 2: Створення "Дерева цілей" (15 хвилин)

- На аркуші намалюй дерево: стовбур – "Мої цілі", гілки – 2 цілі.
- Напиши: короткострокова (рюкзак – 150 грн, 5 тижнів), довгострокова (телефон – 500 грн, 20 тижнів).
- Наприклад: "Рюкзак – 30 грн/тиждень, телефон – 25 грн/тиждень".

о Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті дерево з цілями (рюкзак, телефон). Підпиши: "Мої фінансові цілі".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Чим відрізняються коротко- і довгострокові цілі?
 - Як їх досягти?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Короткострокові – до 6 місяців, довгострокові – більше. Відкладати щотижня".
- о Намалюй у зошиті символ цілей (наприклад, зірку).

Урок 27: Гра "Фінансовий квест"

Тема: Вирішення фінансових завдань

Клас: 8

Очікувані результати: Учень застосовує знання в грі.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Практикувати фінансові навички через гру.
- Виконати завдання квесту.
- Розвивати логіку та аналітичне мислення через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для квесту, гудзики (як іграшкові гроші).

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Фінансовий квест – це пригоди, де ти вирішуєш завдання про заощадження, витрати та вибір. Наприклад, купити підручник за 40 грн чи відкласти на телефон за 200 грн.

- о Подумай: Які фінансові рішення ти приймав?
 - 2. **Основна частина (35 хвилин)**
 - о **Крок 1: Дізнайся про квест (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Квест:** виконуй завдання, щоб накопичити 150 гудзиків.
 - **Завдання:** рахувати, планувати, вибирати потреби перед бажаннями.
 - Наприклад, маєш 100 грн, книга – 40 грн. Скільки залишиться?
 - Запиши в зошиті: "Квест: вирішувати завдання про гроші, потреби, заощадження".
 - о **Крок 2: Гра "Фінансовий квест" (15 хвилин)**
 - На аркуші напиши 4 завдання:
 - Завдання 1: Заробив 80 гудзиків, витратив 30 на зошит. Скільки залишилось?
 - Завдання 2: Хочеш телефон за 100 гудзиків. Скільки тижнів відкладати по 20 гудзиків?
 - Завдання 3: Купив молоко за 15 гудзиків. Потреба чи бажання?
 - Завдання 4: Знижка на рюкзак 20% (ціна 50 гудзиків). Скільки заплатиш?
 - Напиши відповіді: Наприклад, $80 - 30 = 50$ гудзиків; $100 \div 20 = 5$ тижнів; молоко – потреба; $50 \times 0,8 = 40$ гудзиків".
 - о **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті героя квесту (себе) і скарб (гроші). Підпиши: "Мій фінансовий квест".
 - 3. **Підсумок (5 хвилин)**
 - о Прочитай запитання:
 - Що ти робив у квесті?
 - Як завдання допомагають економити?
 - о Напиши 3 речення: Наприклад, "Рахував і планував витрати. Завдання вчать вибирати потреби".
 - о Намалюй у зошиті символ квесту (наприклад, карту).
-

Урок 28: Етика у фінансах: вирішення дилем

Тема: Чесність, етичні фінансові рішення, аналіз дилем

Клас: 8

Очікувані результати: Учень розуміє важливість етики.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Зрозуміти важливість етики у фінансах.
- Проаналізувати етичні дилеми.
- Розвивати відповідальність через аналіз.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.

- Аркуш паперу для аналізу.

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Етика у фінансах – це чесність (повертати борги), справедливість (не обманювати) і відповідальність (не витратити чуже). Наприклад, повернути зайву решту в магазині – етично.
- о Подумай: Чи був ти чесним із грошима?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Дізнайся про етику (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Чесність:** казати правду про борги, доходи.
 - **Справедливість:** не обманювати в угодах.
 - **Дилеми:** вибір між вигодою і чесністю (залишити зайву решту чи повернути).
- Запиши в зошиті: "Етика: чесність, справедливість, відповідальність".

о Крок 2: Аналіз етичної дилеми (15 хвилин)

- Прочитай: "Ти знайшов 50 гудзиків у школі. Що робиш?"
- На аркуші напиши: 2 варіанти дій (залишити собі, повернути), що етичніше і чому. Наприклад: "Повернути – чесно, бо це чуже. Залишити – неетично, це крадіжка".

о Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті ситуацію: знайдені гроші, повернення. Підпиши: "Я обираю чесність".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Чому етика важлива у фінансах?
 - Яке рішення етичне?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Етика – це чесність і справедливість. Повернути чуже – етично".
- о Намалюй у зошиті символ етики (наприклад, ваги).

Урок 29: Практична робота: мій бюджет

Тема: Складання особистого бюджету на місяць із аналізом ризиків

Клас: 8

Очікувані результати: Учень уміє складати особистий бюджет.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Створити та проаналізувати особистий бюджет.
- Визначити ризики.
- Розвивати аналітичні навички через практичну роботу.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для створення бюджету.

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Особистий бюджет – це план доходів і витрат на місяць. Ризики – непередбачені витрати (ремонт телефону). Наприклад, доходи – 200 грн, витрати: зошит – 30 грн, заощадження – 50 грн.
- о Подумай: На що ти витрачаєш свої гроші?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Дізнайся про бюджет (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Доходи:** подарунки, допомога вдома.
 - **Витрати:** потреби (зошит), бажання (цукерки), заощадження.
 - **Ризики:** хвороба, втрата доходу, незаплановані витрати.
- Запиши в зошиті: "Бюджет: доходи, витрати, ризики".

о Крок 2: Створення бюджету (15 хвилин)

- На аркуші намалюй таблицю: "Доходи", "Витрати", "Ризики".
- Напиши: Доходи – 150 гудзиків (подарунок). Витрати: зошит – 30 гудзиків, цукерки – 20 гудзиків, заощадження – 50 гудзиків.
- Напиши ризик: Наприклад, "Ремонт телефону – 30 гудзиків". Порахуй залишок: $150 - (30 + 20 + 50) = 50$ гудзиків".

о Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті бюджет: гудзики (доходи) і витрати (зошит, скарбничка). Підпиши: "Мій бюджет".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Що таке особистий бюджет?
 - Які ризики можуть бути?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Бюджет – план моїх грошей. Ризики – незаплановані витрати".
- о Намалюй у зошиті символ бюджету (наприклад, гаманець).

Урок 30: Гра "Фінансовий стратег"

Тема: Аналіз фінансових рішень і стратегій

Клас: 8

Очікувані результати: Учень аналізує фінансові стратегії.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Практикувати аналіз фінансових рішень.
- Зіграти в рольову гру "Фінансовий стратег".
- Розвивати аналітичне мислення через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри, гудзики (як іграшкові гроші).

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Фінансовий стратег планує витрати, вибираючи потреби перед бажаннями. Наприклад, купити зошит за 30 гудзиків чи відкласти на телефон за 100 гудзиків? Стратегія – економити 20% доходів.
- о Подумай: Чи аналізував ти свої витрати?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Дізнайся про стратегії (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Стратегії:** вибирати потреби, заощаджувати, порівнювати ціни.
 - **Аналіз:** перевірити, що важливіше (підручник чи гра).
 - Наприклад, підручник – потреба, цукерки – бажання.
- Запиши в зошиті: "Стратегії: потреби, заощадження, аналіз".

о Крок 2: Гра "Фінансовий стратег" (15 хвилин)

- Візьми 100 гудзиків (гроші).
- На аркуші напиши витрати: підручник – 30 гудзиків, цукерки – 20 гудзиків, заощадження – 40 гудзиків.
- Напиши, що краще купити: Наприклад, "Підручник і заощадження – важливіші". Порахуй залишок: $100 - (30 + 40) = 30$ гудзиків".

о Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті стратега з лупою і витрати (підручник, скарбничка). Підпиши: "Мої стратегії".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Що робить фінансовий стратег?
 - Чому важливо аналізувати витрати?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Стратег вибирає потреби і заощаджує. Аналіз економить гроші".
- о Намалюй у зошиті символ стратегії (наприклад, лупу).

Урок 31: Заробіток для молоді: ідеї та можливості

Тема: Фріланс, стартапи, творчі проєкти, підробіток

Клас: 8

Очікувані результати: Учень пропонує ідеї заробітку.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Дізнатися, як молодь може заробляти.
- Зіграти в гру "Моя бізнес-ідея".
- Розвивати творчість через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри.

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Молодь може заробляти через фріланс (онлайн-дизайн), творчі проєкти (листівки), стартапи (нова гра), підробіток (допомога сусідам). Наприклад, продаж малюнків за 15 грн.
- о Подумай: Що ти вмієш робити добре?

2. Основна частина (35 хвилин)

- о **Крок 1: Дізнайся про заробіток (10 хвилин)**
 - Прочитай:
 - **Фріланс:** онлайн-робота (дизайн, тексти).
 - **Творчі проєкти:** браслети, малюнки.
 - **Стартапи:** нові ідеї (додаток).
 - **Підробіток:** допомога за оплату (прибирання, вигул собак).
 - Запиши в зошиті: "Заробляти: фріланс, творчість, стартапи, підробіток".
- о **Крок 2: Гра "Моя бізнес-ідея" (15 хвилин)**
 - На аркуші напиши ідею: Наприклад, "Малюю листівки за 10 гудзиків".
 - Напиши, кому продавати і як: Наприклад, "Друзям, через оголошення в школі".
 - Напиши один ризик: Наприклад, "Мало клієнтів".
- о **Крок 3: Малювання (10 хвилин)**
 - Намалюй у зошиті свою ідею (листівки, прилавок). Підпиши: "Моя бізнес-ідея".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Як молодь може заробляти?
 - Яка твоя ідея заробітку?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Заробляти – фрілансом, творчістю. Моя ідея – продавати листівки".
- о Намалюй у зошиті символ заробітку (наприклад, монетку).

Урок 32: Інвестиції: види, ризики, вигоди

Тема: Поглиблення знань про інвестиції (акції, облігації, нерухомість)

Клас: 8

Очікувані результати: Учень знає основи інвестування.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Дізнатися про види інвестицій, їхні ризики та вигоди.
- Зіграти в гру "Інвестуємо розумно".
- Розвивати розуміння через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для гри, гудзики (як іграшкові гроші).

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Інвестиції – це вкладання грошей, щоб вони росли. Наприклад, акції – частка компанії, можуть вирости на 10%, але є ризик втрати. Облігації – позика державі, безпечніше. Нерухомість – будинок, але дороге утримання.
- о Подумай: Чи чув ти про акції чи депозити?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Дізнайся про інвестиції (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Види:** акції (компанії), облігації (держава), нерухомість (будинки).
 - **Вигоди:** акції – до 10% прибутку, облігації – 5%, нерухомість – здача в оренду.
 - **Ризики:** акції падають, облігації – низький прибуток, нерухомість – витрати.
- Запиши в зошиті: "Інвестиції: акції, облігації, нерухомість, ризики".

о Крок 2: Гра "Інвестуємо розумно" (15 хвилин)

- Візьми 50 гудзиків (гроші).
- На аркуші напиши: Інвестував 40 гудзиків в облігації (5%). Скільки отримаєш через рік? Наприклад, $40 \times 0,05 = 2$ гудзики, разом 42 гудзики".
- Напиши ризик: Наприклад, "Акції можуть впасти".

о Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті інвестицію (графік, будинок). Підпиши: "Моя інвестиція".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Які види інвестицій ти знаєш?
 - Які їхні ризики?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Інвестиції – акції, облігації, нерухомість. Ризик – втрата грошей".
- о Намалюй у зошиті символ інвестицій (наприклад, графік зростання).

Урок 33: Гра "Мій стартап"

Тема: Створення бізнес-плану стартапу

Клас: 8

Очікувані результати: Учень застосовує знання про бізнес.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Створити простий бізнес-план стартапу.
- Зіграти в рольову гру "Мій стартап".
- Розвивати творчість через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.

- Аркуш паперу для бізнес-плану.

Інструкція для самотійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Стартап – це новий бізнес із унікальною ідеєю. Бізнес-план – це план: що продавати, кому, за скільки, які витрати. Наприклад, продавати браслети за 20 гудзиків, витрати – 5 гудзиків на матеріали.
- о Подумай: Який стартап ти можеш придумати?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Дізнайся про стартап (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Стартап:** нова ідея (гра, додаток).
 - **Бізнес-план:** товари/послуги, клієнти, ціна, витрати, ризики.
 - Наприклад, малювати листівки за 15 гудзиків, витрати – 5 гудзиків.
- Запиши в зошиті: "Стартап: ідея, бізнес-план, витрати".

о Крок 2: Гра "Мій стартап" (15 хвилин)

- На аркуші напиши бізнес-план:
 - Що продавати? Наприклад, "Листівки".
 - За скільки? Наприклад, "10 гудзиків".
 - Кому? Наприклад, "Друзям".
 - Витрати? Наприклад, "Папір – 3 гудзики".
 - Ризик? Наприклад, "Мало клієнтів".
- Наприклад: "Продаю листівки за 10 гудзиків, витрати – 3 гудзики".

о Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті свій стартап (листівки, прилавок). Підпиши: "Мій стартап".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Що таке стартап?
 - Який твій бізнес-план?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Стартап – нова ідея. Продаю листівки за 10 гудзиків".
- о Намалюй у зошиті символ стартапу (наприклад, лампочку).

Урок 34: Повторення: мої фінансові знання

Тема: Узагальнення знань із курсу

Клас: 8

Очікувані результати: Учень повторює основні поняття.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Повторити знання про фінанси.
- Пройти вікторину "Фінансовий експерт".
- Розвивати пам'ять через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для вікторини.

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Ти навчився про бюджет, заощадження, податки, інвестиції, етику, стартапи. Вікторина допоможе згадати все!
- о Подумай: Що тобі найбільше сподобалося в курсі?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Повтори знання (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Бюджет:** план доходів і витрат.
 - **Заощадження:** відкладати на ціль.
 - **Етика:** чесність, відповідальність.
 - **Інвестиції:** гроші, що ростуть (акції, депозити).
 - **Стартап:** новий бізнес.
- Запиши в зошиті: "Бюджет, заощадження, етика, інвестиції, стартап".

о Крок 2: Вікторина "Фінансовий експерт" (15 хвилин)

- На аркуші відповідай (вибери правильне):

0. Що таке бюджет?
 - а) План грошей
 - б) Гра
1. Для чого заощаджувати?
 - а) На мрію
 - б) Витрачати все
2. Що таке етика у фінансах?
 - а) Чесність
 - б) Обман
3. Що таке стартап?
 - а) Новий бізнес
 - б) Старий магазин

- Перевір: правильні відповіді – а, а, а, а.

о Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті, що ти навчився (гроші, скарбничку, бізнес).
Підпиши: "Я знаю про фінанси".

2. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Що ти навчився про фінанси?
 - Як це допоможе в житті?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Навчився планувати бюджет і заощаджувати. Це допоможе досягати цілей".
- о Намалюй у зошиті символ фінансів (наприклад, \$).

Урок 35: Підсумковий урок: фінансовий ярмарок

Тема: Ярмарок товарів, послуг, бізнес-ідей
Клас: 8

Очікувані результати: Учень демонструє набуті навички.

Тривалість: 45 хвилин

Мета:

- Застосувати знання про фінанси на ярмарку.
- Зіграти в рольову гру "Фінансовий ярмарок".
- Розвивати творчість і практичні навички через гру.

Матеріали:

- Зошит, олівці, кольорові фломастери.
- Аркуш паперу для ярмарку, гудзики (як іграшкові гроші).

Інструкція для самостійного навчання:

1. Вступ (5 хвилин)

- о Прочитай: Фінансовий ярмарок – це місце, де ти продаєш або купуєш товари чи послуги за "гроші". Наприклад, продаєш малюнки за 15 гудзиків або купуєш браслет за 10 гудзиків.
- о Подумай: Що ти можеш продати на ярмарку?

2. Основна частина (35 хвилин)

о Крок 1: Дізнайся про ярмарок (10 хвилин)

- Прочитай:
 - **Ярмарок:** продавці пропонують товари чи послуги, покупці вибирають за бюджетом.
 - Наприклад, малюнок за 10 гудзиків, урок танців за 8 гудзиків.
- Запиши в зошиті: "Ярмарок: продавати, купувати, планувати".

о Крок 2: Гра "Фінансовий ярмарок" (15 хвилин)

- На аркуші напиши, що продаєш: Наприклад, "Малюнки – 10 гудзиків".
- Візьми 50 гудзиків. Напиши, що купиш: Наприклад, "Браслет – 8 гудзиків".
- Порахуй залишок: Наприклад, $50 - 8 = 42$ гудзики".

о Крок 3: Малювання (10 хвилин)

- Намалюй у зошиті ярмарок (прилавок, товари, люди). Підпиши: "Мій фінансовий ярмарок".

3. Підсумок (5 хвилин)

- о Прочитай запитання:
 - Що ти робив на ярмарку?
 - Які навички використав?
- о Напиши 3 речення: Наприклад, "Продавав малюнки, купував браслет. Використав бюджет і планування".
- о Намалюй у зошиті символ ярмарку (наприклад, кошик).